

Lyttetekster - Min norsk A2

Samtalene i dette dokumentet hører til *Min norsk tekstbok A2 for spor 1–2*. De ligger som lyttetekster i Smartboka, som er den digitale utgaven av tekstboka, og i lærerverktøyet Smart Tavle. Hver av samtalene er knyttet til et bilde i tekstboka og henger tett sammen med lesetekstene.

Min norsk legger vekt på det muntlige språket som basis i norskopplæringen. Dette er særlig viktig for deltakere som i liten grad er vant med å bruke skriftspråket som redskap for læring. Derfor er lyttetekstene en integrert og viktig del av undervisningsmaterialet til *Min norsk tekstbok A2 for spor 1–2*.

I Smartboka kan deltakerne lytte både til lyttetekstene og til lesetekstene fra tekstboka.

Lyttetekstene kan også brukes som lytteøvelser i fellesskap i klassen, både i grupper som bruker *Min norsk tekstbok A2* i den daglige undervisningen, og som ekstra ressurser for grupper som bruker *Min norsk tekstbok A1–A2 for spor 2–3*. Dersom du som lærer ønsker at klassen skal jobbe med samtalene som lesetekster også, for eksempel ved å øve på å lese samtalene parvis selv, kan du fritt kopiere opp de aktuelle tekstene fra dette dokumentet.

Lyttetekstene er nummerert og har en henvisning til sidetallet i *Min norsk tekstbok A2, spor 1–2* og til plasseringen av bildet som samtalen hører til.

Min norsk-redaksjonen

Hjem og familie

Familie og venner

1 < side 11, bildet øverst > Amir har gode kamerater

Amir: Setter du på noe musikk, Hamid?

Hamid: Ja, hva vil du høre på?

Amir: Sett på dem vi hørte på konserten forrige helg!

Hamid: Ok. Er middagen snart ferdig?

Amir: Ja, snart. Har du noen planer i kveld?

Hamid: Nei, jeg har ingen planer. Det er fint vær ute! Skal vi dra og bade?

Amir: Ja! Vi kan spørre om Martin og Youssuf vil bli med.

Hamid: Ok! Jeg kan sende en melding. Når skal vi møte dem?

Amir: Om en time?

Hamid: Ok! Da rekker jeg å gå hjem og hente badetøy.

2 < side 12, bildet til venstre > Selam har gode venninner

Selam: Det er så koselig å ha dere på besøk igjen!

Nora: Det er koselig å være her også! Og spesielt nå i påskeferien! Barna har gledet seg til å komme hit!

Selam: Så fint. Vi har også gledet oss! Det er lenge siden sist dere var på besøk!

Nora: Ja, sist vi besøkte dere, var i høst.

Selam: Hvordan går det med Imad?

Nora: Takk, det går bra. Han hilser til alle.

Selam: Og går det bra med barna?

Nora: Ja da, de har det fint! De trives på skolen, og de er ofte sammen med vennene sine. Og dere? Er alt bra med deg og jentene?

Selam: Ja, alt er bra med oss. Vil du ha litt mer kaffe?

3 < side 15 > Gode minner

Selam: Savner du familien din i Thailand?

Maneerat: Ja, selvfølgelig gjør jeg det. Jeg tenker mye på dem. Heldigvis skal vi snart på ferie til Thailand igjen. Jeg gleder meg veldig til å se familien min og vennene mine igjen.

Selam: Jeg savner mannen min og mora mi. Men jeg er glad for at alle barna mine er her i Norge sammen med meg.

Maneerat: Synes du at det er vanskelig å ha alt ansvaret alene?

Selam: Ja, jeg synes at det er litt vanskelig av og til. Men jeg klarer meg heldigvis greit økonomisk. Og jeg får mye hjelp av Karoline i hverdagen.

Maneerat: Jeg får hjelp av svigerfamilien min. De hjelper meg med barna og med å lære norsk.

4 < side 17 > Selam snakker med Jamila

Forteller: Selam snakker med Jamila.

Selam: Hei, Jamila.

Jamila: Hei, Selam.

Selam: Hvordan er en vanlig somalisk familie?

Jamila: I Somalia er det ikke vanlig å bo sammen før man er gift. Når et par gifter seg, pleier dama å flytte inn hos svigerfamilien.

Selam: Det er vanlig i Eritrea også. Men i byene er det ikke så vanlig med storfamilier. Der er det vanlig med kjernefamilier, slik som her i Norge. Mor, far og noen barn. I byene bor folk flest i leiligheter og har ikke så stor plass.

Jamila: Er det vanlig å skille seg i Eritrea?

Selam: Ja, det er ganske mange som skiller seg. Men ikke like mange som i Norge!

Jamila: Skilsmisser er ganske vanlig i Somalia også. Men jeg er fortsatt gift!

Hjemme

5 < side 22 > Karoline bor i hus

Karoline: Ole, kan du reparere gjerdet i dag?

Ole: Ja, jeg skal gjøre det hvis jeg får tid! Jeg skal først rydde i garasjen.

Karoline: Jeg trenger blomsterjord. Kan jeg ta bilen etterpå?

Ole: Ja, det kan du. Men jeg trenger noen materialer for å reparere gjerdet. Kan du kjøpe det samtidig?

K: Ja, selvfølgelig. Bare skriv på en lapp hva du trenger!

6 < side 24 > Leo vil flytte sammen med Bente

Leo: Det er så liten plass her hos meg. Og du er nesten alltid her. Skal vi flytte sammen?

Bente: Ja! Det er en god idé. Det blir billigere å bo sammen.

Leo: Ja, da sparer vi penger, begge to. Kanskje vi kan kjøpe en leilighet sammen senere.

Bente: La oss se på boligannonser på FINN. Jeg henter PC-en!

7 < side 26 > Hvilken leilighet skal de velge?

Leo: Begge leilighetene var fine!

Bente: Ja, det var de.

Leo: Hvilken leilighet synes du at vi skal velge?

Bente: Jeg synes at vi skal velge den billigste. Den som har balkong!

Leo: Ja, men den er mindre enn den andre leiligheten. Og den ligger utenfor sentrum.

Bente: Ja, men begge leilighetene er store nok for oss.

Leo: Jeg likte best den største leiligheten. Der er det kort vei til universitetet. Og den har separat kjøkken! Jeg kan gjøre lekser på kjøkkenet.

Bente: Jeg skjønner det. Men den minste leiligheten har ei stor stue. Du kan sette skrivebordet ditt i stua. Og husleia er lavere. Vi kan spare mer penger hver måned!

Leo: Ja, du har rett. Vi velger den minste og billigste leiligheten.

Bente: Skal jeg ringe og si at vi er interessert?

Leo: Ja, gjør det!

I nabolaget

8 < side 30, bildet nederst til høyre > Selam bor på et lite sted

Forteller: Selam og Karoline er ute og handler.

Karoline: Tenk, nå har dere bodd her på Dal i snart ett år, Selam.

Selam: Ja, tida har gått fort. Det er rart å tenke tilbake.

Karoline: Hvordan bodde dere i Eritrea?

Selam: Vi bodde i Asmara. Det er hovedstaden. Vi bodde ikke i sentrum, men i utkanten av byen. Der hadde vi to små hus og litt jord. Mora mi bodde i nærheten.

Karoline: Var det butikker der, slik som her på Dal?

Selam: Ja, det var noen butikker, men vi pleide å kjøpe det vi trengte på markedet. Vi kunne kjøpe både mat og andre ting der.

Karoline: Hadde barna lang vei til skolen?

Selam: Nei, de gikk til skolen på 20 minutter.

Karoline: Det var ikke så langt. Hvilke andre ting var det i nærheten?

Selam: Det var noen små restauranter og kafeer i nærheten, og ei kirke.

9 < side 34, bildet nederst > På biblioteket

Amir: Hei! Kan du hjelpe meg? Jeg vil gjerne låne ei lettlest bok på norsk.

Bibliotekar: Ja, selvsagt. Vi har lettleste bøker på norsk her borte.

Amir: Har dere bøker på dari?

Bibliotekar: Ja, vi har bøker på mange språk, også på dari. Jeg skal vise deg hvor de står. Bli med meg, du!

Amir: Takk for hjelpen!

Bibliotekar: Bare hyggelig! Har du et lånekort?

Amir: Ja, det har jeg.

Bibliotekar: Så fint! Da kan du bare skanne lånekortet og bøkene på låneautomaten etterpå. Bare si fra hvis du trenger hjelp!

Amir: Takk skal du ha!

10 < side 36 > Selam og Karoline går tur på Dal

Karoline: Hei! Er du klar for tur?

Selam: Hei! Ja, jeg er klar! Hvor skal vi gå i dag? Det er fint vær!

Karoline: Jeg foreslår at vi går Skytterveien ned til elva først. Så kan vi ta til venstre og gå langs elva. Det er koselig!

Selam: Ja, det er fint å gå langs elva. Vi kan ta til venstre ved broa og gå til idrettsplassen. Ruta og Jonas er der og spiller basketball nå. Vi kan se på dem en liten stund før vi går hjemover igjen.

Karoline: Ja, det gjør vi! Det blir en fin tur!

Hverdag og fest

11 < side 40, bildet til venstre > Hva gjorde du i helga?

Lærer: Hva gjorde dere i helga? Kan dere spørre hverandre og fortelle hva dere gjorde?

Amir: Hva gjorde du i helga, Rashid?

Rashid: Jeg var på jobb. Jeg jobber på en restaurant. Hva gjorde du, Jamilah?

Jamilah: Jeg var i Sverige.

Rashid: Å, hva gjorde du der?

Jamilah: Jeg besøkte tanta mi. Hun bor i Gøteborg. Hva med deg, Sheila?

Sheila: På lørdag var jeg på trening. På søndag gikk jeg en tur i skogen sammen med ei venninne.

Lærer: Hva gjorde du i helga, Amir?

Amir: Jeg var i bursdag til en kamerat på lørdag. Det var mange folk på festen. Jeg kjente noen, men ikke alle. Vi spiste, snakket og danset til sent om natta. Så på søndag sov jeg lenge, og om ettermiddagen gikk jeg en tur.

Lærer: Ja, det var deilig vær i helga! Jeg var i parken og grillet sammen med noen venner.

12 < side 43 > Sommerfest på frivilligsentralen

Ole: Hei, det er Ole.

Selam: Hei, Ole! Det er Selam. Er Karoline hjemme?

Ole: Nei, hun er på jobb nå. Men jeg hørte at dere hadde det hyggelig på sommerfesten på frivilligsentralen i går?

Selam: Ja! Det var veldig hyggelig! Jeg snakket med mange nye mennesker.

Ole: Så bra!

Selam: Semhar var også med på festen. Og vet du hva? Vi ble kjent med et eldre ektepar som vil være reservebesteforeldre for jentene mine!

Ole: Oi, så flott! Hva heter de?

Selam: De heter Britt og Sverre.

Ole: Å ja, Britt og Sverre Sagen? De bor rett i nærheten av dere, gjør de ikke?

Selam: Jo, de bor i naboblokka!

Ole: Det er jo supert. Har dere avtalt å møtes igjen?

Selam: Ja, de kommer til oss på kaffe på tirsdag. Da kan vi bli litt kjent.

Ole: Så spennende! De er veldig hyggelige.

Selam: Ja, Britt vil gjerne hjelpe jentene med lekser, og Sverre vil lære jentene å gå på ski!

Ole: Så bra! Dere blir nok gode venner!

13 < side 47, bildet til venstre > Gjester til middag

Forteller: Britt og Sverre er på besøk hos Selam. De snakker sammen.

Britt: Tusen takk for maten! Det smakte deilig!

Selam: Vil du ha litt mer fruktsalat?

Britt: Nei takk, jeg er forsynt.

Selam: Jentene har bakt ei kake til kaffen også. Jeg skal lage eritreisk kaffe til dere. Det er en seremoni. Har dere smakt eritreisk kaffe før?

Sverre: Nei, aldri! Det blir spennende. Vi er glad i kaffe, begge to!

Britt: Sverre og jeg har ei hytte på fjellet. Vi drar dit i høstferien. Hvis de har lyst, kan jentene dine bli med. Ja, Selam, du er selvsagt også velkommen, men du har vel ikke fri?

Selam: Så hyggelig å bli invitert! Vi tenker på det og gir dere beskjed snart!

Dagligliv og økonomi

Min dag

14 < side 55, bildet nederst til høyre > Amir har mye å gjøre

Venn: Kommer du på trening på tirsdag, Amir?

Amir: Ja, jeg kommer!

Venn: Fint! Hva skal du i morgen?

Amir: Jeg skal på norskkurs om dagen og på jobb om kvelden.

Venn: Å ja. Hvor ofte jobber du?

Amir: Jeg jobber tre kvelder i uka: mandag, onsdag og fredag.

Venn: Det passer jo fint med fotballtrening på tirsdag og torsdag!

Amir: Ja, ikke sant!

Venn: Hvor ofte går du på norskkurs?

Amir: Jeg går på norskkurs fem dager i uka. Men kurset er bare fire timer hver dag.

Venn: Men har du fri i helgene, da?

Amir: Nei, ikke hver helg. Cirka en helg i måneden jobber jeg frivillig.

Venn: Å ja! Hva gjør du som frivillig?

Amir: På søndag skal jeg være parkeringsvakt for fotballklubben. Jeg pleier også å jobbe på festivaler og konserter. Det er morsomt! Jeg får nyttig erfaring og et nettverk her i Trondheim.

Venn: Ja, du er veldig sosial, Amir!

Amir: Ja, jeg liker å ha mye å gjøre!

15 < side 59, bildet øverst > Hvor er nøklene?

Selam: Hei, Kine. Det er Selam. Er du på jobben nå?

Kine: Hei! Ja, jeg jobber sent i dag.

Selam: Å, så bra. Kan du gjøre meg en tjeneste?

Kine: Klart det. Hva gjelder det?

Selam: Jeg finner ikke nøklene mine. Jeg tror at jeg har glemt dem på jobben. Kan du se om de ligger i garderoben eller på spiserommet?

Kine: Jeg er i garderoben nå. Hvordan ser nøkkelknippet ut?

Selam: Det er tre nøkler på nøkkelknippet. Og det er et blått, et rødt og et gult merke på det.

Kine: Ok. Nei, jeg ser dem ikke her. Jeg går og sjekker på spiserommet. Henger nøklene i ei snor? Det ligger noen nøkler med ei svart snor her.

Selam: Nei, de henger på en nøkkelring.

Kine: Jeg ser dem ikke her heller. Kanskje du har glemt dem hjemme?

Selam: Ja, kanskje det. Nå kommer Ruta. Hun har nøkler, så da kommer jeg inn. Takk for hjelpen. Vi snakkes i morgen!

Kine: Bare hyggelig. Lykke til!

Mat

16 < side 67, bildet øverst til venstre > Nora og Selam lager mat

Forteller: Nora skal lære Selam å lage hummus.

Nora: Nå skal vi lage hummus. Jeg skal lære deg det!

Selam: Ok! Hva slags kjøkkenutstyr trenger vi?

Nora: Vi trenger en blender, et skjærebrett og en kniv.

Selam: Jeg skal finne det fram. Sånn. Hvilke ingredienser trenger vi?

Nora: Vi trenger kikerter, olivenolje, tahini, sitron, hvitløk, bladpersille og krydder: spisskummen, salt og paprikapulver.

Selam: Her er alt vi trenger. Hva skal jeg gjøre først?

Nora: Åpne boksen med kikerter og la vannet renne av. Ha kikertene i blenderen.

Selam: Sånn.

Nora: Ha i to spiseskjeer olje og to spiseskjeer tahini. Press sitronen, og ha i cirka en spiseskje sitronsaft også.

Selam: Ok, sånn.

Nora: Og så to fedd hvitløk, en teskje spisskummen og litt salt.

Selam: Ja. Er alt klart nå?

Nora: Ja, nå kan du skru på blenderen.

Klær og sko

17 < side 72 > Leo kjøper vintersko

Butikkmedarbeider: Hei, kan jeg hjelpe deg?

Leo: Ja, takk. Har dere disse skoene i størrelse førtifire?

Butikkmedarbeider: Dessverre, de er utsolgt. Men her er et annet par som du kan prøve. De er laget av skinn.

Leo: Takk, de er også fine. De passer! Er de vanntette?

Butikkmedarbeider: Skinn er vannavstøtende, men de er ikke helt vanntette. Jeg vil anbefale deg å kjøpe impregnering også. Impregneringen beskytter skinnen og gjør skoene mer vanntette, både i snø og i slaps.

Leo: Ok, da tar jeg både skoene og impregneringen. Takk for hjelpen.

Butikkmedarbeider: Bare hyggelig! Bli med meg bort i kassa, du.

18 < side 76, bildet øverst > På klesbyttemarked

Selam: Hei, Karoline!

Karoline: Hei!

Selam: Hvordan går det?

Karoline: Bra! Du, jeg så et oppslag i butikken i dag. Det skal være klesbyttemarked i helga. Jeg tenkte vi kunne dra på det sammen!

Selam: Hva er det?

Karoline: Kles – bytte – marked. Et marked der folk bytter klær med hverandre.

Selam: Å ja! Det blir jeg gjerne med på. Hvor er det?

Karoline: Det er på frivilligsentralen. Det er både på lørdag og på søndag.

Selam: Skal vi dra på lørdag?

Karoline: Ja, det passer fint.

Selam: Koster det penger?

Karoline: Nei, det er gratis, men alle må ta med seg en pose med klær som de vil bytte bort. Det kan være klær til både voksne og barn.

Selam: Ok, jeg skal rydde i skapet.

Karoline: Jeg også! Ses på lørdag!

Selam: Ja, vi snakkes! Ha det!

19 < side 78, bildet øverst til venstre > Klær etter vær

Forteller: Bente er på jobb i barnehagen. Hun snakker med Samira, mammaen til Aisha. Samira skal hente Aisha.

Samira: Hei, Bente! Har dere hatt en fin dag?

Bente: Hei, Samira! Ja, takk, alt er bra! Aisha er i lesestolen sammen med Ida.

Samira: Ok, så koselig. Hun liker å lese.

Bente: Forresten, barna ble veldig våte i dag da vi var ute og lekte, så dressene og støvlene er i tørkeskapet.

Samira: Takk skal du ha.

Bente: Vi får håpe at våren kommer for fullt snart. Da blir det litt færre klær å passe på!

Samira: Ja, det er vel meldt pent vær i neste uke, er det ikke? Jeg må huske å kjøpe nye joggesko til Aisha. Heldigvis arver hun mye klær, men sko vil jeg helst kjøpe nye.

Bente: Ja, de sier at det er best ikke å arve sko. Det er fordi sko former seg etter føttene.

Personlig økonomi

20 < side 82, kvittering til venstre > Kan jeg bytte genseren?

Semhar: Hei!

Butikkmedarbeider: Hei, kan jeg hjelpe deg?

Semhar: Ja. Jeg fikk denne genseren i gave, men den passer ikke. Den er for stor. Kan jeg bytte den?

Butikkmedarbeider: Har du kvitteringen?

Semhar: Ja, det har jeg. Vær så god.

Butikkmedarbeider: Fint. Kan jeg få se på genseren? Sitter prislappen fortsatt på?

Semhar: Ja, det gjør den.

Butikkmedarbeider: Da går det helt fint. Vil du finne noe annet du har lyst på i butikken, eller vil du ha en tilgodelapp?

Semhar: Jeg vil gjerne finne en annen genser som passer.

Butikkmedarbeider: Det kan du gjøre! Si fra hvis du trenger hjelp!

Semhar: Ok, takk!

Butikkmedarbeider: Bare hyggelig!

21 < side 83, bildet til venstre > Julia trenger en ny sykkel

Butikkmedarbeider: Hei, kan jeg hjelpe deg med noe?

Wioletta: Ja, jeg ser etter en sykkel.

Butikkmedarbeider: Er det til deg eller til noen andre?

Wioletta: Det er til dattera mi. Hun er ti år og vokser fort. Sykkelen hun har nå, er for liten.

Butikkmedarbeider: Ok. Her har vi en sykkel på tilbud. Den tror jeg vil passe. Den er av god kvalitet og er veldig populær. Hva synes du om den?

Wioletta: Er den tung?

Butikkmedarbeider: Nei, den er lett og fin og tåler mye. Mange er fornøyd med den.

Wioletta: Den ser bra ut. Men det er viktig at dattera mi blir fornøyd.

Butikkmedarbeider: Selvfølgelig! Derfor har vi 100 % fornøydgaranti på alle sykler.

Wioletta: Hva mener du?

Butikkmedarbeider: Det betyr at dattera di kan prøve sykkelen i 30 dager. Hvis hun ikke er fornøyd med sykkelen, kan du komme tilbake til butikken og bytte den i en ny sykkel. Du må bare ta med kvitteringen. Dere får også gratis service på sykkelen i tre år.

Wioletta: Det høres bra ut. Da kjøper jeg sykkelen. Jeg trenger også en ny hjelm og en lås.

Butikkmedarbeider: Det har vi her borte. Bli med meg, du!

22 < side 86, fakturaen > Selam blir lettet

Karoline: Hei, det er Karoline!

Selam: Hei, Karoline, det er Selam som ringer.

Karoline: Hei! Hvordan går det?

Selam: Ikke så bra. Jeg har fått strømregningen. Den er veldig stor!

Karoline: Ja, vi har også fått en stor strømregning. Strømmen er veldig dyr nå.

Selam: Jeg vet ikke hva jeg skal gjøre. Jeg har ikke nok penger til å betale regningen!

Karoline: Du kan ringe til kraftselskapet og be om å få dele opp regningen. Du kan be om å betale halvparten nå og halvparten senere. Du kan også be om å få utsette betalingen, hvis du trenger det.

Selam: Kan jeg det?

Karoline: Ja, det kan du.

Selam: Det høres bra ut. Da vil jeg ringe og spørre om det.

Karoline: Ja, gjør det. Telefonnummeret skal stå på fakturaen.

Selam: Ja, der ser jeg det. Takk for hjelpen, Karoline!

Karoline: Bare hyggelig!

23 < side 88 > Amir betaler skatt

Amir: Sjekk her, Hamid. Jeg har fått lønn!

Hamid: Kult! Gratulerer!

Amir: Her er lønnslippen min.

Hamid: Hva er det?

Amir: Det er en kvittering for lønna mi. Her står det hva jeg får i lønn. Jeg får 4704 kroner i bruttolønn.

Hamid: Hva er bruttolønn?

Amir: Det er lønn før skatt.

Hamid: Hva er lønna etter skatt da?

Amir: Det er 4661 kroner. Det er nettolønn. Det er pengene jeg har fått på kontoen min.

Fritid og helse

Fritid

24 < side 92, bildet til venstre > Hva gjør du i fritida?

Forteller: Amir og Kamran går i samme klasse. De snakker sammen om fritida.

Kamran: Hva liker du å gjøre i fritida, Amir?

Amir: Jeg liker å spille fotball.

Kamran: Er du flink til å spille fotball?

Amir: Ja, jeg er ganske flink! Jeg spiller fotball to ganger i uka. Det er god trening. I tillegg er det sosialt.

Kamran: Jeg liker å spille gitar. I Marokko spilte jeg i et band. Jeg leter egentlig etter noen å spille med her i Trondheim.

Amir: Kameraten min spiller dambura og trommer. Han heter Hamid. Jeg kan snakke med ham, kanskje dere kan møtes og spille musikk sammen?

Kamran: Ja, hvorfor ikke? Takk.

Amir: Jeg liker også musikk. Jeg pleier å jobbe som frivillig på konserter og festivaler. Det er gøy å høre ny musikk!

25 < side 95, bildet øverst > Gratis aktiviteter

Bibliotekar: Hei! Kan jeg hjelpe deg?

Selam: Ja, kan jeg låne sportsutstyr her?

Bibliotekar: Ja, det kan du! Er det noe spesielt du trenger å låne?

Selam: Ja, har dere skøyter i størrelse førti?

Bibliotekar: Skøyter, ja! Det skal vi ordne.

Selam: Har dere hjelmer også?

Bibliotekar: Ja, det har vi! Bare bli med meg, så skal vi finne alt du trenger.

26 < side 96 > Amir vil spille fotball på et lag

Amir: Martin! Jeg har lyst til å spille fotball mer seriøst, på et lag, som dere. Hva må jeg gjøre for å bli med på laget deres?

Martin: Så kult! Jeg tror at det er plass på laget. Du kan komme på en trening og prøvespille. Jeg kan gi beskjed til treneren!

Amir: Tusen takk! Når er det trening?

Martin: Tirsdager og torsdager. Og vi spiller kamper i helgene.

Amir: Da kommer jeg gjerne på tirsdag.

Martin: Så bra, vi kan jo ta følge. Skal vi møtes her klokka halv fem på tirsdag?

Amir: Ok, det passer fint!

27 < side 99, bildet øverst > Dugnad for fotballklubben

Wioletta: Værsgod!

Kunde 1: Hei, jeg vil gjerne ha ei pølse i brød.

Wioletta: Ok. Sånn, værsgod. Du finner ketchup og sennep der borte.

Kunde 1: Takk!

Wioletta: Det blir tjuefem kroner.

Kunde 1: Har dere Vipps?

Wioletta: Ja, du kan søke opp Byåsen Ballklubb.

Kunde 1: Ok. Der fant jeg det. Da vippser jeg nå.

Wioletta: Tusen takk! Vær så god neste!

Kunde 2: Hei, jeg vil gjerne ha en kaffe og et stykke sjokoladecake.

Wioletta: Ok. Du kan forsyne deg selv med kaffe der borte. Her er et stort kakestykke. Det blir tretti kroner.

Kropp og helse

28 < side 108 > Wioletta vil kjøpe en ny sykkel

Butikkmedarbeider: Hei, kan jeg hjelpe deg?

Wioletta: Ja, takk. Jeg trenger en sykkel.

Butikkmedarbeider: Ja, vi har mange fine sykler!

Wioletta: Har dere sykler på tilbud?

Butikkmedarbeider: Dessverre, ikke akkurat nå. Mot slutten av sesongen kommer det sikkert noen bra tilbud på sykler.

Wioletta: Ok, takk. Jeg trenger en billig sykkel.

Butikkmedarbeider: Du kan jo prøve å kjøpe en brukt sykkel på FINN.no?

Wioletta: Ja, det kan jeg prøve. Takk for tipset!

Å være syk

29 < side 112, bildet til venstre > Amir er syk

Legesekretær: Lade legesenter.

Amir: Hei, dette er Amir Abdulsatar Husseini.

Legesekretær: Hei, når er du født?

Amir: Jeg er født 1. februar 1999.

Legesekretær: Takk. Der fant jeg deg. Hva kan jeg hjelpe deg med?

Amir: Jeg har feber og vondt i halsen. Jeg trenger en sykmelding til norskkurset og jobben.

Legesekretær: Jeg skjønner. Skal vi se. Du kan få en time i dag klokka fjorten.

Amir: Ok, tusen takk.

30 < side 115 > Vitaminer i mørketida

Apotektekniker: Hei, kan jeg hjelpe deg?

Amir: Ja, jeg trenger D-vitamin.

Apotektekniker: Ok. Vi har ulike produkter å velge mellom. Vil du ha flytende eller kapsler?

Amir: Flytende, er det tran?

Apotektekniker: Ja, dette er tran. Tran inneholder både D-vitaminer og Omega-3. Det er bra for helsa.

Amir: Å ja. Da tar jeg den. Hvor mye skal jeg ta?

Apotektekniker: Du kan ta en teskje om dagen. Det er nok.

Amir: Ok. Takk for hjelpen.

Apotektekniker: Bare hyggelig!

Arbeid

Salg og service

31 < side 124, bildet øverst til venstre > Leo er tidlig ute

Attia: Hei, Leo!

Leo: Hei!

Attia: Du er tidlig ute, som vanlig!

Leo: Ja, du kjenner meg. Jeg liker ikke å ha dårlig tid. Hvordan har vakta di vært?

Attia: Den har vært god. Det var ganske rolig i morges, men fra elleve til to var det travelt. Nå er det litt roligere igjen.

Leo: Så bra! Det blir sikkert travelt igjen om noen timer.

Attia: Ja. Jeg tror at du må steke flere bakervarer. Det er snart tomt for boller.

Leo: Det skal jeg gjøre. Jeg går og skifter til arbeidstøy, så kan du gå hjem.

Attia: Supert! Jeg passer kassa så lenge.

32 < side 125 > Leo er tidlig ute

Leo: Hei! Trenger du hjelp?

Kunden: Ja, jeg ser etter en håndkrem. Har dere det?

Leo: Ja, de står der borte. Jeg kan vise deg. Her har vi håndkremene. Vi har to typer: én med og én uten parfyme.

Kunden: Da tar jeg den som er uten parfyme. Takk for hjelpen!

Leo: Bare hyggelig!

33 < side 127, bildet til venstre > Nora lærer om hygiene

Ludmila: Sånn. Da er vi ferdige med å kutte grønnsaker til salaten. Kan du dekke til med plastfolie, så kan jeg sette grønnsakene på tralla?

Nora: Ja, det kan jeg godt.

Ludmila: Husker du hvorfor vi dekker til maten med plast? På norsk, altså?

Nora: Jeg kan prøve! Plasten beskytter maten mot bakterier, og grønnsakene holder seg friskere lenger.

Ludmila: Bra! Har du lært noe mer i dag?

Nora: Ja. Vi må bruke forskjellige skjærefjølere til forskjellig mat. Jeg har lært at mat som ikke er stekt eller kokt, heter rå mat. Og så har jeg lært at bakterier fra rått kjøtt er farlige sammen med frukt og grønnsaker.

Ludmila: Så flink du er! Jeg setter tralla inn på kjølerommet. Jeg kan sjekke temperaturen. Husker du hva temperaturen skal være?

Nora: Ja, den skal være mellom -1 og $+4$ grader.

Ludmila: Det stemmer! Bra, Nora!

34 < side 129, bildet til venstre > Selam i praksis

Kristian: Er du ferdig med å sjekke utløpsdatoen?

Selam: Ja, det er jeg.

Kristian: Da tar vi matpause nå. Jeg er sulten.

Selam: Ja, det blir godt med en pause.

Kristian: Ja, jeg var på jobb før klokka sju i dag, så det er lenge siden frokost!

Selam: Begynte du på jobb før butikken åpnet? Hvordan er egentlig arbeidstida di?

Kristian: Jeg har full stilling, og da jobber jeg turnus.

Selam: Hva er turnus?

Kristian: Det betyr at noen ganger jobber jeg om dagen. Andre ganger jobber jeg om kvelden. Og så jobber jeg annenhver lørdag. Når jeg jobber i helga, har jeg fri en annen dag i uka.

Selam: Det er litt vanskelig med forskjellige tider hver dag.

Kristian: Ja, jeg må skrive arbeidstida i kalenderen min. Men det går bra. Men de som jobber i butikk, må kunne jobbe både tidlig om morgenen og sent om kvelden. Og man må kunne jobbe både på hverdagene og i helgene.

Selam: For meg går det bra. Jeg har store barn.

35 < side 129, bildet til høyre > Selam i praksis

Selam: Oi, er det kake i dag?

Kristian: Ja, det er Anne som har med kake. Hun har bursdag i dag.

Selam: Så hyggelig! Pleier alle å ha med kake på jobben når de har bursdag?

Kristian: Nei, man må ikke ha med kake. Men Anne er glad i å bake, så hun har med kake på jobben av og til.

Selam: Så koselig! Det ser ut som en gulrotkake. Og den ser veldig god ut! Jeg gleder meg til å smake!

36 < side 130 > Til tjeneste

Frisør: Hva vil du gjøre med håret ditt i dag?

Bente: Jeg liker å ha langt hår, men jeg har lyst på litt forandring. Har du et forslag?

Frisør: Ja, jeg syns også at du kler langt hår. Men jeg kan klippe det opp litt og gjøre det litt kortere på sidene. Hva tror du om det?

Bente: Det høres bra ut.

Frisør: Jeg tror også det blir fint å stripe håret. Jeg kan legge noen lysere striper i det, hvis du vil?

Bente: Nei takk, jeg vil beholde min egen farge. Jeg er fornøyd med hårfargen min.

Frisør: Ok. Da klipper vi bare i dag. Da kan du bli med bort hit, så skal vi vaske det først.

Bente: Fint!

Helse og omsorg

37 < side 137 > I barnehagen

Barn: Jeg fryser!

Bente: Hvor fryser du?

Barn: På hendene.

Bente: Få se på hendene dine! Å ja, vottene dine er våte. Da blir du kald på hendene. Kom, så går vi inn og skifter til tørre votter!

38 < side 139, bildet øverst til venstre > Kontakt med foreldre

Barn: Hva gjør du?

Bente: Jeg henger opp bilder fra turen vår.

Barn: Hvorfor det?

Bente: Da kan foreldrene deres se hva vi har gjort i dag.

Barn: Der er jeg som plukker blåbær!

Bente: Ja, det kan du vise til pappaen din. Hva likte du best med turen?

Barn: Jeg likte å grille pølser og å plukke blåbær.

Bente: Jeg også. Det er koselig å grille pølser på bål! Og blåbær smaker veldig godt!

Barn: Jeg liker pannekaker med blåbær.

Bente: Ja, det gjør jeg også. Sånn, da er jeg ferdig med å henge opp bildene. Kom, så går vi inn til de andre!

39 < side 139, bildet nederst til venstre > Kontakt med foreldre

Ansatt: Hei, Elias! Så fint å se deg!

Elias: Hei!

Ansatt: Gleder du deg til å gå på tur i dag?

Elias: Ja. Hvor skal vi?

Ansatt: Vi skal på tur i skogen. Vi skal lage bål og grille pølser. Og kanskje finner vi noen bær! Men først må vi spise litt og vente til alle har kommet. Du får ta av deg yttertøyet og si ha det til mamma, så skal vi gå inn til de andre.

40 < side 140 > Kan du hente Mina?

(En telefon ringer.)

Anders: Hei, det er Anders!

Bente: Hei, det er Bente fra barnehagen som ringer.

Anders: Hei. Har det skjedd noe?

Bente: Ja, Mina har blitt syk. Hun kaster opp og er slapp. Kan du komme og hente henne?

Anders: Ja, jeg kommer så fort jeg kan. Jeg kan være der om en halvtime.

Bente: Flott. Da ses vi snart. Ha det bra!

Anders: Ha det!

41 < side 142 > Karoline jobber turnus

Ole: Har du sovet noe, Karoline? Du kom sent hjem i natt.

Karoline: Ja da, det gikk bra.

Ole: Det må være slitsomt å jobbe turnus.

Karoline: Ja, det er litt slitsomt med så tette vakter. Men etter i dag har jeg fri fram til nattevakt på mandag. Det blir godt.

Ole: Ja, det skjønner jeg. Skal du noe spesielt på jobben i dag, eller?

Karoline: Nei, det er det vanlige. Få rapport, ordne medisiner og være sammen med beboerne. Det er både ballongtrim og musikk-kafé i dag. Det er faste aktiviteter på fredagene.

Ole: Det høres jo koselig ut!

Karoline: Ja, og i ettermiddag kommer det to frivillige på besøk. De skal ta noen av beboerne med på sykkelstur. Det blir bra!

Ole: Er ikke det litt tungt og vanskelig?

Karoline: Nei, vi har fått el-sykler med ei vogn foran. Der er det plass til to passasjerer. Det fungerer kjempefint!

Ole: Det høres flott ut! Det er godt med litt vind i håret for de eldre også, vil jeg tro!

42 < side 143, bildet øverst > Karoline jobber turnus

Karoline: Hei, Mathilde! Godt å se deg. Hvordan har du det i dag?

Mathilde: Bare bra!

Karoline: Er du ikke med på trimmen i dag?

Mathilde: Nei, jeg vil heller gå på musikk-kafeen. Det er så hyggelig, synes jeg.

Karoline: Ja, du liker jo så godt å synge.

Mathilde: Dessuten skal jeg bli med på sykkeltur senere i dag. Det gleder jeg meg til.

Karoline: Ja, det høres deilig ut. Fint vær får dere også.

Mathilde: Jeg håper at det blir fint vær i helga også. Jeg får besøk av dattera mi og familien. De bor i Kristiansand, men kommer hit for å besøke meg.

Karoline: De er heldige som har deg. Jeg håper at dere får ei god helg sammen.

Mathilde: Takk!

Karoline: Vil du ha en kopp kaffe før musikk-kafeen begynner?

Mathilde: Nei takk, men jeg tar gjerne et glass vann.

Karoline: Ok. Da skal jeg hente et glass vann til deg. Jeg kommer straks tilbake!

43 < side 145 > Karoline på jobb

Kollega: Er det noen jeg skal følge ekstra godt med på i kveld?

Karoline: Ja. Arne har spist dårlig. Se om han får større matlyst i kveld. Han bør spise godt til kveldsmat.

Kollega: Ok. Hva med Per? Han var dårlig i går.

Karoline: Ja, Per er svimmel og har holdt senga i hele dag. Så pass på at han får nok å drikke, og se om han kan spise noe.

Kollega: Det er greit.

Karoline: Men Anne er i mye bedre form i dag. Hun var med på både trim og musikk-kafe i dag.

Kollega: Så bra!

Karoline: Ja, og de andre beboerne har også vært i god form. De har spist og drukket godt, alle sammen.

Kollega: Så bra!

Karoline: Du får ha ei fin vakt!

Kollega: Takk for det. Har du fri i helga?

Karoline: Ja, nå skal jeg ikke på vakt før på mandag kveld.

Kollega: Så godt! Da må du ha ei riktig god helg!

Karoline: Takk det samme! Ha det bra!

Kollega: Ha det!

44 < side 146, bildet øverst til venstre > Wioletta gir omsorg hjemme

Wioletta: Hvor skal vi først i dag?

Kollega: Vi skal til Åge Pedersen. Han er ny for meg. Kjenner du ham?

Wioletta: Ja, jeg har vært hos ham flere ganger. Han er 85 år og har hatt en operasjon.

Kollega: Hva trenger han hjelp til?

Wioletta: Vi må skifte støttestrømper på ham, og så må han trene på å gå med rullator. Han bør ikke sitte i ro hele dagen.

Kollega: Nei, det er viktig å bevege på seg etter en operasjon.

Wioletta: Dessuten trenger han hjelp til å ordne mat, og vi må dele ut medisiner.

Kollega: Det var mye.

Wioletta: Ja, men det går bra. Det er viktig at vi er rolige og ikke stresser. Vi skal sørge for at han spiser ordentlig. Han er mye alene også, så det er viktig at vi har tid til å prate med ham. Han liker å snakke om familien sin.

Kollega: Takk for tipset. Da kjører vi!

45 < side 146, bildet øverst til høyre > Wioletta gir omsorg hjemme

Wioletta: Hva vil du ha på brødkivene?

Åge: Jeg vil ha ei skive med brunost. Brunost er godt, synes jeg. Og så vil jeg ha ei skive med syltetøy.

Wioletta: Det er greit. Hva med sild?

Åge: Sild så jeg blir snill, mener du? Ja, jeg kan godt ta ei skive med sild.

Wioletta: Skal jeg smøre noen ekstra skiver, så du har noen hvis du blir sulten?

Åge: Det er sikkert lurt. Ta ei med syltetøy og ei med ost. Det holder.

Wioletta: Ok. Hva vil du ha å drikke?

Åge: Er det mer eplejuice igjen?

Wioletta: Ja, da.

Åge: Da tar jeg det. Og gjerne kaffe. Kan du lage ei kanne kaffe, så jeg har litt til senere?

Wioletta: Selvfølgelig! Det kan jeg gjøre.

Håndverk og renhold

46 < side 154, bildet øverst > Selam vil pusse opp

Vaktmesteren: Vaktmester Hansen.

Selam: Hei. Det er Selam Mahari i 33 H som ringer.

Vaktmesteren: Hei. Hva kan jeg hjelpe deg med?

Selam: Jeg lurer på om det er lov å male i leiligheten vår? Malingen på veggen i gangen er slitt, og jeg har lyst til å male den. Er det lov?

Vaktmesteren: Ja, det er helt greit. Det er helt vanlig at leieboere pusser opp. Det er du som leieboer som har ansvaret for å vedlikeholde leiligheten.

Selam: Hva betyr å vedlikeholde?

Vaktmesteren: Det kan være å male eller tapetsere vegger, eller å legge nytt gulv. Det kan også være å gjøre små reparasjoner. Men for reparasjoner kan du også ta kontakt med meg, så kan jeg hjelpe deg.

Selam: Så bra. Men da kjøper jeg malerutstyr og pusser opp veggen i gangen.

Vaktmesteren: Ja, det må du bare gjøre. Lykke til med oppussingen!

Selam: Takk for det. Ha det bra!

Vaktmesteren: Ha det!

47 < side 160 > Jeg er håndlanger

Pedro: Her er plankene du spurte etter.

Tømrer: Takk! Det var raskt!

Pedro: Bare hyggelig. Trenger du noe mer nå?

Tømrer: Nei, ikke akkurat nå. Men jeg tror Omar leter etter noe utstyr.

Pedro: Ok. Da går jeg bort til Omar og spør om han trenger hjelp.

48 < side 163 > Jeg er stillasbygger

Bereket: Tar du imot?

Kollega: Ja da!

Bereket: Vær forsiktig, den er tung!

Kollega: Det går bra. Jeg er sterk!

Bereket: Ok. Er alle plattformene på plass da?

Kollega: Ja, dette er den siste. Nå er alt klart.

Bereket: Bra. Da gir jeg beskjed om at stillaset er på plass, så de andre kan begynne å jobbe.

Utdanning og kvalifisering

Skole og norskkurs

49 < side 167, bildet til høyre > De lærer norsk på ulike måter

Forteller: Selam er på jobb i butikken. Hun snakker med en av de faste kundene.

Kunde: Du snakker bra norsk nå, Selam.

Selam: Tusen takk. Det hjelper å jobbe her i butikken og snakke med kundene.

Kunde: Du gjør en imponerende innsats for å lære norsk.

Selam: Hva sa du?

Kunde: At du gjør en im-po-ner-ende inn-sats!

Selam: Im-po-ner-ende inn-sats. Hva betyr det?

Kunde: *Imponerende* betyr stor og flott, og *innsats* betyr alt arbeidet du gjør for å klare noe.

Selam: Ok, det betyr at jeg jobber hardt for å lære norsk?

Kunde: Ja. Og det er imponerende. Du fortjener respekt for innsatsen din!

Selam: Å ja, takk. Hva var det igjen?

Kunde: En im-po-ner-ende inn-sats.

Selam: Kan du skrive det for meg?

Kunde: Sånn.

Selam: Im-po-ner-ende inn-sats. Takk!

50 < side 170, bildet øverst til venstre > Hva er målet ditt?

Leyla: Hva er målet ditt, Naveed?

Naveed: Målet mitt er å finne en jobb. Jeg har lyst på en fysisk jobb, for eksempel på en byggeplass.

Leyla: Skal du ta norskprøven i juni?

Naveed: Ja, jeg har meldt meg opp i juni. Jeg håper at jeg klarer A2 både muntlig og skriftlig.

Leyla: Jeg skal også ta norskprøven i juni. Jeg har søkt på grunnskole for voksne til høsten.

Naveed: Å ja. Har du snakket med en rådgiver?

Leyla: Ja. Hun hjalp meg med søknaden til grunnskole. Skal du begynne å søke jobber etter norskprøven?

Naveed: Ja. Da trenger jeg prøvebevis. Jeg vil ha dokumentasjon på at jeg kan norsk.

Leyla: Lykke til!

Naveed: Du også!

Min kompetanse

51 < side 178 > Nora starter på kurs

Nora: Hei, Soran. Vil du fortelle meg litt om erfaringene dine?

Soran: Ja, gjerne. Jeg kommer fra Kurdistan. Der jobbet jeg som frivillig for Røde halvmåne. De drev et lite sykehus. Der fikk jeg erfaring med å gi omsorg og med å stelle pasienter. Men jeg har ingen medisinsk utdanning, Hva slags erfaring har du?

Nora: I Syria var jeg husmor. Jeg tok meg av de gamle i familien. Her i Norge har jeg hatt praksis i ei kantine.

Soran: Hvorfor passer du som pleiemedarbeider? Hvilke egenskaper har du?

Nora: Jeg er rolig og omsorgsfull. Jeg har godt humør. Hva er målet ditt?

Soran: Målet mitt er å bli sykepleier. Hva er målet ditt?

Nora: Målet mitt er å jobbe som pleiemedarbeider på et sykehjem.

52 < side 180, bildet øverst til venstre > Hvilke egenskaper har du?

Forteller: Selam er på skolen. I dag snakker klassen om hvilke egenskaper man trenger i ulike jobber.

Selam: Jeg jobber i en butikk. Det er viktig å være høflig og hyggelig mot kundene.

Tahir: Jeg jobber på et gatekjøkken. Der må jeg også være høflig og hjelpsom mot kundene.

Pjotr: Jeg er flislegger. Jeg jobber på en byggeplass. Det er mange ulike håndverkere som jobber sammen for å få bygningen ferdig. Det er viktig å samarbeide godt med andre. I tillegg må jeg være nøyaktig og tålmodig i arbeidet mitt, slik at resultatet blir pent.

Jamila: I yrket mitt må jeg også være nøyaktig og tenke på et pent resultat.

Pjotr: Hva jobber du med?

Jamila: Jeg var frisør i Iran. Jeg er glad i å snakke med folk, og jeg er kreativ.

Veier til jobb

53 < side 188 > Hvilke egenskaper har du?

Nora: Hei, jeg er her for å levere en søknad om praksisplass. Kan jeg snakke med personalansvarlig?

Resepsjonist: Ja, et øyeblikk, så skal jeg ringe på henne.

Personalansvarlig: Hei. Stine Karlsen. Jeg er personalansvarlig her på Skogveien.

Nora: Hei! Nora Rashoud, hyggelig. Jeg kommer fra Oslo voksenopplæring. Jeg går på et kurs for pleiemedarbeidere. Nå vil jeg gjerne søke om praksisplass her hos dere.

Personalansvarlig: Ja, så fint.

Nora: Her er papirene mine: søknad og CV.

Personalansvarlig: Takk skal du ha. Jeg skal lese søknaden din, og så tar jeg kontakt med deg i morgen, er det ok?

Nora: Det er flott, tusen takk!

Personalansvarlig: Vi snakkes! Takk for at du kom innom.

54 < side 190 > Nora er på intervju

Personalansvarlig: Velkommen til intervju, Nora.

Nora: Tusen takk.

Personalansvarlig: Ja, jeg har lest søknaden din, så jeg vet litt om deg. Men kan du fortelle litt om hvorfor du mener at du passer til å jobbe på et sykehjem?

Nora: Ja. Jeg er en rolig person. Jeg blir ikke lett stresset. Det tror jeg er en god egenskap når man skal være sammen med eldre mennesker. Ting kan jo ta litt lengre tid for dem. Da er det viktig å være tålmodig.

Personalansvarlig: Det er jeg enig i! Du skriver at du har hatt omsorg for gamle i din egen familie. Hvordan tror du det blir å jobbe på et stort sykehjem?

Nora: Jeg har hatt praksis i ei kantine her i Oslo. Det var en stor bedrift med mange ansatte, og det var hektisk. Jeg liker godt at det skjer mye, og jeg er flink til å samarbeide med andre.

Personalansvarlig: Hva tror du at du gjør om to år?

Nora: Om to år håper jeg at jeg jobber som pleiemedarbeider på et sykehjem!

Kultur og samfunn

Norge og verden

55 < side 198, bildet øverst > Naturen i hjemlandet mitt

Karoline: Hvilke land grenser Eritrea til, Selam?

Selam: Djibouti, Etiopia og Sudan. Tre land, akkurat som Norge.

Karoline: Ja, og Eritrea har også kyst, ikke sant?

Selam: Jo, Eritrea har en lang kyst mot Rødehavet. Vi har mange øyer også.

Karoline: Bor det mange folk langs kysten i Eritrea? Sånn er det i Norge. Her bor det flest folk langs kysten.

Selam: Nei, det er ikke så mange som bor langs kysten.

Karoline: Hvorfor ikke?

Selam: Det er for tørt og varmt der. Det er ingen trær, bare steppe og ørken. De fleste bor i høylandet. Der er det frodig, og man kan dyrke jorda.

Karoline: Det visste jeg ikke.

Selam: Byen jeg kommer fra, ligger høyt oppe i fjellene.

Karoline: Det er Asmara, ikke sant?

Selam: Jo. Asmara ligger i fjellene, 2320 meter over havet.

Karoline: Oi! Det er nesten like høyt som Galdhøpiggen! Ingen i Norge bor så høyt!

56 < side 199, bildet øverst > Naturen i hjemlandet mitt

Amir: Jeg kommer fra Afghanistan. Det ligger i Asia og er nesten dobbelt så stort som Norge.

Afghanistan har seks naboland. Det er Iran, Pakistan, Tadsjikistan, Kina, Usbekistan og Turkmenistan. Det er naboland på alle sider. Afghanistan har ingen grense mot kysten.

Hovedstaden i Afghanistan heter Kabul. Det bor mer enn en million mennesker i Kabul. I hele Afghanistan bor det mer enn 35 millioner mennesker. Det er mer enn seks ganger så mange som i Norge.

Afghanistan har veldig mye fjell, men i nord er det ganske flatt. Der er det fint å dyrke jorda.

57 < side 202 > På fisketur

Leo: Jeg har napp!

Attia: Har du napp igjen? Du har jo allerede fått en torsk og en sei på kroken!

Leo: Ja, jeg vet det. Det er kjempegøy! Se! Hva heter den fisken?

Attia: Det er en rødspette. Det er en flyndrefisk. Bente kommer til å bli imponert!

Leo: Ja, men hva skal vi gjøre med all fisken?

Attia: Jeg pleier å lage fiskekaker. Det blir kjempegode middager.

Leo: Kanskje Bente og jeg kan prøve på det også. Tenk at det er så mye gratis mat i havet!

Attia: Ja, det er supert.

Leo: Er det gratis å fiske overalt?

Attia: Bare i havet. Hvis du vil fiske i ferskvann, må du ha fiskekort.

Vær og årstider

58 < side 210 > Våren kommer

Selam: Så deilig det er ute i dag!

Maneerat: Ja, det er godt å kjenne at sola varmer.

Selam: Enig. Det er ikke lenge til vi kan ta av lua. Men vinden er litt kald ennå.

Maneerat: Vi trenger ikke å være redde for å falle på isen i hvert fall! Det er godt at snøen er borte.

Selam: Ja, nå kan vi heller se etter de gule blomstene. Hva heter de igjen?

Maneerat: Hestehov?

Selam: Ja, hestehov var det.

Maneerat: Hva gjør Karoline i dag, forresten. Ville hun ikke bli med på tur?

Selam: Karoline jobber i hagen i dag. Hun sår grønnsaker og blomster. Jeg snakket med henne før vi gikk. Vi kan komme innom henne etter turen, sa hun.

Maneerat: Så hyggelig! Det gjør vi.

59 < side 215, bildet øverst > Klimaet i hjemlandet mitt

Jonas: Fryser du, Maneerat?

Maneerat: Ja! Jeg har nettopp kommet hjem fra Thailand, og der var det nesten 40 grader.

Jonas: Er det så varmt i slutten av april?

Maneerat: Ja, nå er det veldig varmt og fuktig i Thailand.

Jonas: Er klimaet veldig forskjellig fra Norge?

Maneerat: Ja. I Thailand er det alltid er varmt. Det er den største forskjellen. Temperaturen ligger mellom 25 og 40 grader hele året. Det er vinden som bestemmer klimaet.

Jonas: Hvordan da?

Maneerat: Når vinden blåser fra land og ut mot havet, er det lite nedbør. Da er det tørketid.

Jonas: Når er det?

Maneerat: Tørketida er fra november til april. Så kommer det en varm og fuktig periode. Det er fra mars til mai.

Jonas: Er det regntid da?

Maneerat: Nei, regntida er fra mai til oktober. Da blåser vinden fra havet mot land. Da er det mye nedbør. Vi kaller vinden for monsun og regnet for monsunregn.

Jonas: Regner det hele tida da?

Maneerat: Nei da. Det regner noen timer, og etterpå skinner sola igjen.

Jonas: Hvilken årstid liker du best?

Maneerat: Jeg liker regntida best.

Jonas: Hvorfor det?

Maneerat: Jo, for da blir naturen frodig og grønn, og det er ikke så varmt som i tørketida.

Reise

60 < side 221, bildet til venstre > Amir vil gjøre et godt inntrykk

Hamid: Hvordan går det, Amir?

Amir: Jeg er litt nervøs. Det er første dag på jobben i morgen, og jeg vil gjøre et godt inntrykk.

Hamid: Det går sikkert fint. Bare vær deg selv. Du er en hyggelig person, og du er flink til å jobbe.

Amir: Takk for det.

Hamid: Og et veldig enkelt tips er å komme presis.

Amir: Ja, det er sant. Det gir et dårlig inntrykk å komme for sent.

Hamid: Har du sjekket busstidene? Når må du være der?

Amir: Klokka 18:00.

Hamid: Ok. Da slipper du å tenke på rushtrafikk.

Amir: Jeg må ha tid til å skifte til arbeidsklær også. Når er *presis*, egentlig?

Hamid: Presis på jobb? Du bør være der fem minutter før du starter. Men da må du ha skiftet til arbeidsklær. Hvor lang tid trenger du på å skifte?

Amir: Jeg skifter på fem minutter. Og så tar det fem minutter å gå fra sentrum til jobben.

Hamid: Ok. Finn en buss som er i sentrum 20 minutter før klokka 18:00. Da har du god tid.

61 < side 224, bildet øverst > Selam vil lære å kjøre bil

Selam: Hei, Nora! Hvordan går det?

Nora: Hei, Selam! Bare bra! Det er lenge siden sist nå.

Selam: Ja. Jeg har noe jeg må fortelle deg. Jeg har begynt å øvelseskjøre!

Nora: Har du? Så spennende! Hvem kjører du sammen med da?

Selam: Med Karoline. Det er kjempegøy!

Nora: Skal du ta førerkort?

Selam: Ja, eller *ta lappen*, som Karoline sier. Jeg har veldig lyst, men først må jeg få en jobb. Kanskje jeg kan kjøpe en liten bil også.

Nora: Men trenger du bil? Dal er et lite sted. Du kan vel gå eller sykle?

Selam: Ja, men det går ikke så ofte buss her som i byen. Det er mer lettvent med bil.

Nora: I Oslo er det mer tungvint med bil. Det er vanskelig å finne parkering, det er mye trafikk, og det er kjempedyrt.

Selam: Ja, det er sant. Men i Oslo går det buss, trikk og T-bane hele tida. Du slipper å vente lenge.

Nora: Det er sant. Har du tid til å besøke meg i helga, forresten?

Selam: Ja, gjerne det!

Nora: Da kan du se hvor lettvent det er å ta kollektivtransport!

62 < side 226 > Hjem til jul

Bente: Leo, jeg tror vi bør bestille reisa hjem til juleferien nå. Det er dyrt å vente for lenge med å bestille.

Leo: Ok. Hvordan kommer vi oss til Stamsund? Kan vi ta tog? Jeg liker å ta tog.

Bente: Nei, tog kan vi ikke ta. Toget går ikke lenger nord enn til Bodø. Men vi kan sjekke om det går hurtigbåt og buss. Oi! Det går ikke. Jeg kan ikke dra før på lørdag, og da går ikke bussen. Bussen går på fredager, men da må jeg få fri fra jobben. Det går ikke. Dessuten tar turen nesten ti timer.

Leo: Går det fly?

Bente: Ja, det gjør det. Men vi må mellomlande i Bodø. Men det er kjempedyrt! Det blir nesten 5000 kroner per person én vei.

Leo: Oi. Da kan vi nesten heller dra til USA!

Bente: Ja. Jeg tror at vi satser på gode, gamle Hurtigruten, jeg. Den går sjøveien til Stamsund. Blir du lett sjøsyk, tror du?

Leo: Sjøsyk?

Bente: Ja, tåler du høye bølger? Eller blir du kvalm og kaster opp når du reiser med båt i dårlig vær? Det er ofte dårlig vær og mye bølger i desember. I tillegg er det mørketid.

Leo: Jeg tror at det går bra. Tror du at vi får se nordlys?

Bente: Vi kan håpe på det! Hvis det er fint vær, er det stor sjanse for at vi får se nordlys. Vil du ha lugar?

Leo: Trenger vi det?

Bente: Kanskje ikke til Stamsund. Da går vi om bord klokka halv to om natta. Men på returen kan det være greit. Da skal vi være på båten hele natta.

Leo: Ok. Da gjør vi det. Det blir uansett billigere enn å fly. Og mye mer spennende.

Kultur og tradisjoner

63 < side 230 > Hva sa du?

Leo: Unnskyld, hva sa du, Nina? Kan du snakke litt saktere?

Nina: Forstår du ikke dialekten min?

Leo: Ikke alt. Hvor kommer du fra?

Nina: Fra Stavanger.

Leo: Dialekten din er veldig forskjellig fra Tromsø-dialekten. Den begynner jeg å forstå nå. Men hvorfor snakker ikke alle bokmål?

Bente: Det er ingen som snakker bokmål. Bokmål er et skriftspråk. Men bokmål likner på østnorsk. Markus kommer fra Hamar og snakker en østnorsk dialekt. Forstår du hva han sier?

Leo: Ja, det er mye lettere.

Bente: Jeg synes det er flott med så mange dialekter. Det er gøy å gjette hvor folk kommer fra.

Leo: Det blir nok lenge til jeg synes det er gøy.

Bente: Du får bare høre mye på radio og TV, Leo! Der får du høre mange forskjellige dialekter. Men vi kan gjerne snakke saktere!

64 < side 234, bildet til venstre > En viktig fest

Maneerat: Vær så god! Jeg har med noen blomster til deg.

Karoline: Tusen takk! Så hyggelig!

Maneerat: Jeg tenkte blomster passer bedre enn å kaste vann på deg!

Karoline: Kaste vann?

Maneerat: Ja, jeg har nettopp vært i Thailand og feiret songkran. Der kaster alle vann på hverandre i flere dager! Det er for å ønske hverandre alt godt i det nye året. Vannet gir hell og lykke!

Karoline: Oi! Det var spesielt og fint! Det må du fortelle mer om etterpå. Kom og hils på familien min! Selam har også kommet.

65 < side 236 > Jonas feiret konfirmasjon

Selam: Du ser glad ut i dag, Karoline!

Karoline: Ja, vi hadde konfirmasjon for Jonas i helga. Det ble en flott dag!

Selam: Så bra! Hvordan feiret dere?

Karoline: Først var det en seremoni for konfirmantene. Det var veldig høytidelig og fint. Alle hadde pyntet seg, og Jonas hadde ny dress. Han var så stilig! Etter seremonien hadde vi fest for familien hjemme hos oss.

Selam: Hvor mange var dere?

Karoline: Vi var 35 personer! Både tantene, onklene, søskenbarna og besteforeldrene til Jonas kom. De bor over hele landet, så noen hadde reist langt.

Selam: Så hyggelig! Hva gjorde dere på festen?

Karoline: Først spiste vi middag. Jonas hadde bestemt menyen, så han fikk det han hadde lyst på både til middag og dessert. Ole og jeg holdt tale for ham under middagen. Vi fortalte historier og viste bilder fra barndommen til Jonas. Da ble han litt flau, stakkars, men jeg tror at han ble glad også. Det viktigste var å ønske ham lykke til videre i livet og si at vi er glad i ham.

Selam: Ja, det er viktig!

Karoline: Søstera mi og broren min hadde laget en sang til Jonas også. Den var kjempemorsom! Og noen av søskenbarna hadde laget en quiz.

Selam: Så gøy!

Karoline: Ja, quizen var veldig bra. Og Jonas var fornøyd med gavene han fikk. Han ønsket seg penger, for han sparer til moped.